

DR. MOLNÁR LÁSZLÓ ALPOLGÁRMESTER

Iktatószám: I-201-407/2011.

nyilvános ülés

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület **december 15-én tartandó rendes** ülésére

Tárgy:

Az óvodai és bölcsődei intézményhálózat bővítésének koncepcionális és gyakorlati kérdései

10./ sz. napirendi pont

Készítette:

Humánszolgálati Igazgatóság
Győrffyné Molnár Ilona

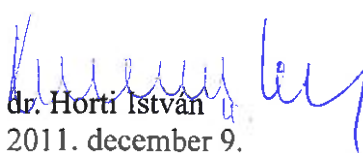
Egyeztetve:

**Tanácskozási joggal
meghívott:**

Bizottsági tárgyalás:

Oktatási Bizottság
Szociális és Egészségügyi Bizottság

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Horti István
2011. december 9.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület 2011. július 28-i ülésén tárgyalta az óvodai férőhelyek fejlesztésével kapcsolatos előterjesztést és 288/2011. (VII. 28.) XI.ÖK határozatával elfogadta, hogy: „készítsen a XI. Kerületi Önkormányzat éves fejlesztési tervet az óvodai és bölcsődei intézményhálózat bővítésének koncepcionális és gyakorlati kérdéseiről”.

I. Óvodai ellátás fejlesztése

Az óvodahálózat kialakításának hosszú távú tervét a megalkotás alatt álló köznevelési törvény, és az ahhoz kapcsolódó végrehajtási rendeletek ismeretében célszerű lesz majd megtervezni, ugyanakkor jelenleg is szükség van egy koncepció összeállítására annak érdekében, hogy már 2012-re is meghatározzuk feladatainkat.

A többször módosított közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 65. §-ának (2) bekezdése kimondja: „A gyermeket elsősorban abba az óvodába kell felvenni, átvenni, amelynek körzetében lakik, ill. ahol szülője dolgozik. ...A kötelező felvételt biztosító óvoda, ha a gyermek betöltötte a harmadik életévét, nem tagadhatja meg a hátrányos helyzetű gyermek, továbbá annak a gyermeknek a felvételét, aki a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 41. §-a alapján jogosult a gyermek napközbeni ellátásának igénybevételére, ill. akinek a felvételét a gyámhatóság kezdeményezte.” A hatályos közoktatási törvény 24. §-ának (3) bekezdése azt is meghatározza, hogy: „A gyermek – ha e törvény másképp nem rendelkezik – abban az évben, amelyben az ötödik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától napi négy órát köteles óvodai nevelésben részt venni.”

1.1. Elvek és általános feladatok

A jelenleg a parlament előtt lévő köznevelési törvény tervezetének értelmében az óvodai ellátás biztosítása az önkormányzatok feladata lesz, és ennek szellemében az alábbiakat tartjuk fontosnak:

- Újbuda Önkormányzata közfeladatnak tekinti az óvodai ellátás biztosítását.
- Önkormányzati köteleesség a megfelelő férőhelyszám kerületi szintű megléte.
- Elsősorban a kerület feladata a férőhelyek fenntartása, de a kerületben, más fenntartásban működő óvodákkal a szoros kapcsolatot fenntartja és a közszolgáltatás részének tekinti.
- A kerületi önkormányzat feladata elsősorban a kerületben élő emberek ellátásának biztosítása.
- Az optimális óvodai csoportlétszám tekintetében, átlagosan 24 fő/csoport létszámot tartja ideálisnak.
- A mozgás, mozgásos foglalkozások, közösségi programok kiemelt fontosságára tekintettel célul tűzi ki, minden óvodában a tornaszoba kialakítását, a már kialakított tornaszobák megőrzését, az udvarok felújítását.
- Az óvodai körzetek kialakításánál törekedni kell a gyermekek egyenletes ellátásának lehetőségére és a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek kerületi szintű ellátásának biztosítására.

- A nevelési programokban szükséges meghatározni az egy csoportba felvehető, integrálható SNI-s gyermekek számát, és az SNI-s ellátás működését évente felülvizsgálni szükséges.
- Az óvodai ingatlanok felújítási programját szükséges a műszaki paraméterek és a lehetőségek számbavételével ütemezni.
- Az épületek felújítása során az esélyegyenlőség figyelembe vételével, az energiahatékonyság, fenntarthatóság, környezetbarát technológiákat kell alkalmazni.
- Az épületkorszerűsítésekre fordított befektetések megtérülését lehetőség szerint évenként ki kell mutatni.
- Az óvodai fejlesztő eszközök tervezését egységesített standardok mentén szükséges ütemezetten megtervezni.

1.2. Helyzetelemzés

A XI. kerületben a 2011/2012-es nevelési évben huszonhárom önkormányzati fenntartású óvoda működik, összesen 27 épületben.

Az óvodáskorú népesség számának öröndetes növekedését az óvodai jelentkezések számadatai és a népesség-nyilvántartóból származó friss adatok is jelzik, ezért az óvodai ellátás alapfeladatának maradéktalan ellátásához további óvodai férőhelyek megteremtése szükséges és ezt várhatóan az is indokolja, hogy a kötelező óvodáztatás korhatárát a közeljövőben a jelenleginél korábbi életkortól tervezi a törvény meghatározni.

Az elmúlt 7 év óvodáztatási adatai:

2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
A vonatkozó nevelési évre jelentkezők száma						
1134 fő	1139 fő	1202 fő	1201 fő	1370 fő	1406 fő	1460 fő
Október 1-jei tényleges létszám						
3316 fő	3437 fő	3450 fő	3454 fő	3657 fő	3771 fő	3885 fő
Működő csoportok száma						
137	142	145	145	145	149	150

Óvodáink 2011. október elsejei létszáma 114 fővel (kb. 5 csoportnyi gyermek) meghaladta az előző év október elsejei létszámát. A csoportok működésének átlagos létszáma 26 fő, ez 6 fővel több, mint a közoktatási törvényben előírt átlaglétsszám, ebből következik, hogy néhány intézményben ettől jóval magasabb létszámú csoportok is működnek. A Kt. által meghatározott maximális csoportlétszámot (25 főt) túllépő óvodai csoportok számára ötödik éve kell megkérnünk az Oktatási Hivatal, ill. a fenntartó engedélyét, mivel csak ennek az engedélynek a birtokában igényelhetjük meg törvényesen a 25 fő feletti gyermekekre az állami normatív támogatást.

Az óvodáskorú gyermekek számának alakulása az elkövetkező években:

Az óvodahálózat 2012. évi fejlesztésének meghatározásához a Hatósági Igazgatóságtól megkértük a kerületben állandó lakóhellyel rendelkező, 2012. augusztus 31-éig a 6., 5., 4., 3., 2., 1., életévüket betöltő gyermekek létszámát.

2012. aug. 31-ig	6 éves	5 éves	4 éves	3 éves	2 éves	1 éves
Kerületi összes:	1310	1403	1489	1568	1480	323

A táblázatból kitűnik, hogy az óvodába kerülő 3 éves gyermekek száma 2012-ben lesz a legmagasabb, 2013-ban megközelítőleg a 2011. évihez hasonló mértékűre esik vissza, majd 2014-re (a köznevelési törvény tervezetében szereplő kötelező óvodáztatás kezdő évére) csökkenést mutat. A táblázatban szereplő számok alapján 2012-ben 4460, 2013-ban pedig 4537 óvodás gyermek számára kellene férőhelyet biztosítanunk.

Az óvodák az aktuális naptári évben iskolába menők és az így felszabaduló szabad férőhelyek számának tükrében tudják az új gyermekeket az intézménybe felvenni.

2012 szeptemberében várhatóan iskolába menő gyermekek száma:

Iskolába menők várható száma 2012. szept. 1-től:	1117
---	-------------

A harmadik életévüket 2012. augusztus 31-éig betöltő gyermekek számának, az 1568-nak, valamint a 2012 szeptemberében remélhetőleg iskolát kezdők számának, 1117-nek az ismeretében 450 gyermek elhelyezését kellene megoldanunk teljes óvodáztatás esetén. Ezekben a számokban még nem jelenik meg azoknak a száma, akik 2012. augusztus 31. és december 31. között töltik be a három évet. Ez a szám az elmúlt évek tapasztalatai szerint 200 és 250 fő között mozog. A gyermekek lakhely szerinti elhelyezkedése sem egyenletes és ezért a kerület több óvodájában feszültség várható.

1.3. Régióként várható ellátási helyzet és fejlesztési javaslatok az 1. számú melléklet adatainak vizsgálata alapján:**Albertfalva:**

Az Érem utcában megépülő 54 (68) óvodai férőhely, valamint az Ezüstoffenyő ill. a Pajkos Óvoda felszabaduló férőhely kapacitása elegendő mértékű megoldást jelenthet a Bükköny Óvoda, és az ugyan nem az albertfalvai régióhoz tartozó, de ahhoz közel eső Cseperedő Óvoda férőhely problémáinak kezelésére. A régióban működő nem önkormányzati fenntartású óvodák is minden bizonnyal csökkentik majd az önkormányzati óvodákra nehezedő nyomást.

Gazdagrét:

A Gazdagréti Szivárvány Óvodában várhatóan a felvehető gyermekek száma és a körzetben lakó 3 évesek száma megközelíti egymást. A Pitypang Óvoda körzetében azonban több mint kétszer annyi 3 éves, óvodás gyermek lakik, mint amennyit az óvoda fel tud majd venni.

Javaslat:

1. A Gazdagréti Szivárvány Óvoda 4 csoporttal (100 férőhellyel) történő fejlesztése és a gazdagréti óvodák körzeteinek arányosítása megoldást jelenthet helyzet rendezéséhez.
2. Minden további, térségben megvalósuló beruházás esetében, amelyik lakóház építését tartalmazza, szükséges településrendezési szerződés megkötése.

Kelenföld:

A Keveháza Utcai Óvoda gondnoki lakásának óvodai csoporttá alakításáról (25 férőhely) már döntött a Képviselő-testület a 229/2011. (VI. 23.) XI.ÖK sz. határozatával. A tervek szerinti egy csoport kialakítása a 2012. évben megvalósul, valamint a Napraforgó Óvodában felszabaduló férőhely kapacitás részben segíti az elhelyezést. Szükséges a térségben még férőhelybővítés.

Javaslat:

1. A Fejér Lipót u. 59. sz. alatt lévő, korábban bölcsődeként működő, jelenleg az ÁNTSZ által használt épület óvodává alakítás lehetőségének vizsgálata (100 férőhely).
2. Minden további, térségben megvalósuló beruházás esetében, amelyik lakóház építését tartalmazza, szükséges településrendezési szerződés megkötése.

Lágymányos-Gellérthegy:

Ebben a régióban várható a legnagyobb feszültség, hiszen a mellékletben 205 férőhelyhiány jelentkezik.

Javaslat:

1. A Nyitnikék Óvoda épületében működő Logopédiai Intézet átköltöztetése lehetőségének vizsgálata, a Kanizsai u. 2-10. sz. alatt lévő, önkormányzati tulajdonú, korábban a Nyitnikék Óvoda bővítésére kiszemelt épületbe és a helyén az óvodai csoportok visszaalakítása (50 férőhely).
2. Szükséges megvizsgálni annak lehetőségét, hogy a körzetben lévő iskolaépületekben lehet-e óvodai csoportok elhelyezését biztosítani.
3. Minden további, térségben megvalósuló beruházás esetében, amelyik lakóház építését tartalmazza, szükséges településrendezési szerződés megkötése.

Sasad, Sas-hegy:

A várható feszültség itt a Töröcsvár Utcai Óvodát érinti, azonban ezt rövidtávon részben a gazdagréti fejlesztéssel meg lehetne oldani, azonban hosszútávon szükséges a Madárhegy, Rupp-hegy beruházóival, valamint a térség további fejlesztőivel településrendezési szerződés keretében megállapodni óvodai (és más infrastrukturális) fejlesztésről. Ebben a régióban

figyelemmel kell lennünk még a Rahó utca környékén megvalósuló lakóház építési beruházásra is.

A fenti fejlesztési javaslatok a kerület nevelési-oktatási koncepciójában követendő elvként megfogalmazottaknak is megfelel. A megvalósítandó óvodai férőhelyek számának meghatározásakor a kerületben működő nem önkormányzati fenntartású óvodai férőhelyek számát (668 fő) is figyelembe kell vennünk.

Összességében:

Férőhelyhiány 2012	Az előterjesztésben foglalt javaslat szerint megvalósulhat, ill. megvalósulása folyamatban van	Kerületben működő nem önkormányzati fenntartásban működő óvodák férőhelyeinek száma
449+250=669 fő (a 3. életévüket 2012. augusztus 31-éig betöltő+a 3. életévüket 2012. szeptember 1-je és december 31-e között betöltő gyermekek száma)	343 fő	668 fő

Tekintettel arra, hogy a nem önkormányzati fenntartásban lévő óvodák részben kerületi gyermekeket látnak el, az előterjesztésben szereplő javasolt számú férőhelyfejlesztés a 2012. évben várhatóan elegendőnek bizonyul majd.

1.4. Nem kerületi gyerekek száma

A kerületi óvodákban, 2011-ben 9,5% a nem kerületi gyerekek aránya. Ezen belül:

- Az átlagnál jelentősen magasabb arányban vannak jelen a kerületen kívül gyermekek a következő óvodákban: Ezüstfenyő (14%), Hétszínvirág (13%), Gazdagréti Szivárvány (10,5%), Kelenvölgyi (12%), Fürkész (13%), Lurkó (9,4%), Napraforgó (13%), Pajkos (10%) és Napsugár (10%) óvoda.
- Az átlagnál jelentősen kisebb arányban vannak jelen a kerületen kívüli gyermekek a Karolina (8%), az Alsóhegy utcai (6,5%), a Törösvár utcai (7%) óvodákban.

Ez ugyan nem jelent közvetlenül számszerűsíthető plusz kiadást az önkormányzatnak, mégis a fenntartói kiegészítő támogatás kalkulált éves összege a kerületen kívüli 370 óvodásra megközelítően 54 millió forint.

Szükséges végiggondolni a nem kerületi gyermekek ellátásának nagyságát a köznevelési törvény szabályozásának figyelembevételével.

II. Bölcsődei ellátás fejlesztésének rövidtávú terve

A bölcsődei ellátás során az önkormányzat a törvényi változások alapján kívánja intézményhálózatát és annak működését felülvizsgálni. Az Egyesített Bölcsődei Intézmények (1119 Budapest, Tétényi út 46-48.) jelenleg kilenc telephelyen 832 gyermeknap ellátásáról gondoskodik.

A férőhelyek és a várakozók száma a következőképpen alakult az elmúlt években:

	2008.	2009. aug. 31.	2010.	2011. okt. 15.
Férőhelyek száma	635	635	655	832
Várakozók száma	220	83	308	291

A lehetséges önkormányzati feladatváltozások és változó finanszírozási feltételek figyelembevételével, az önkormányzatnak a fenntartható ellátást szükséges biztosítani.

A bölcsődei ellátás rendszerébe a szociális szempontokat kiemelten kell érvényesíteni.

Törekedni kell a más fenntartók által működtetett bölcsődék, családi napközik és más formában működő intézményekkel a szoros együttműködésre.

A kerületnek támogatni és koordinálni szükséges az egyes városrészekben található férőhelyek optimális kihasználását.

Tisztelt Képviselő-testület!

A fentiekben megfogalmazott elvek mentén, a konkrét célok ismeretében kérem, hogy a határozati javaslatok megszavazásával támogassák a rövidtávú óvodai és bölcsődei fejlesztési koncepció és program jóváhagyását.

Budapest, 2011. november 30.

dr. Molnár László